

קודם ומחנכים

באנו חושך לגרש.

ביום ראשון השבוע הופתעתי. במהלך שיעור שבו היה שיח מלא התלהבות על המונדיאל, בדגש על קטאר ומה שמתרחש בה, אחת התלמידות אמרה לי: במקום לדבר על קטאר שאני אפילו לא יודעת איפה זה, אולי נדבר על מה שקורה כאן במדינה? אני מודה שהופתעתי. קורים כאן כל כך הרבה דברים עד שלא ידעתי בכלל למה מהם היא מתכוונת. שאלתי אותה: על מה היית רוצה שנדבר? על האלימות במדינה, השיבה התלמידה. באותו רגע הבנתי שזה לא שיעור שניתן לקיים ללא הכנה. שיח על דברים שקורים ממש כאן קרוב יכול להפחיד ולערער את תחושת הביטחון. יש כאן כמה דילמות: האם אנחנו מתחילים את השיח? ממתינים שיעלה מהכיתה? עד כמה מקדישים לזה מקום? עד כמה נכנסים לפרטים, ועד כמה זה מקומה של מערכת החינוך? אולי זה לא מקרי שדווקא בחודש שבו הנושא המרכזי הוא "אור", מתעורר שיח על מה שמדאיג. אולי זו הזדמנות לא רק לדבר על אור, אלא כפי שאמר א.ד. גורדון: "לא יהיה ניצחון של האור על החושך כל עוד לא נעמוד על האמת הפשוטה, שבמקום להילחם בחושך, עלינו להגביר את האור".

קודם ומחנכים

בואו נדבר על זה.

יש כלל בסיס בשיח עם ילדים על אירועים שמתרחשים: הילדים חשופים ומדברים על מה שמתרחש סביבם. לכן, אם אנחנו מדברים איתם באופן מותאם, השיח לכשעצמו מעניק ביטחון. הם בוודאי מדברים על כך ועסוקים בזה לכן מוטב שנהיה שותפים לשיח, נכוון ונתווך ומעל הכל נהיה כתובת לשיתוף.

- **שיח אינפורמטיבי:** חשוב שיהיה מידתי, מתאר עובדות, מסיר שמועות, ושם את הדברים בפרופורציה המתאימה. שיח ששואל: מה ששמעתם? מה אתם יודעים על המקרה? מה אתם חושבים על זה?

- **שיח רגשי:** אילו רגשות זה מעורר בכם?

- **שיח מעשי:** מאפשר אקטיביות ושליטה, מחזיר ביטחון לגבי סיטואציות דומות. מה אנחנו יכולים לעשות כדי לשנות את המצב?

שלושת השלבים נכונים לסיטואציות בכיתה ובחברה. השיח עימם מארגן ומעביר מסר שאנחנו כאן לסייע, ושלכל אדם ולכל ילד וילדה יש יכולת השפעה על המצב.

קודם ומחנכים

פעילות מתוקה לכיתה.

פעם היו סופגניות מסוג אחד: סופגניית ריבה אדומה. הימים האלו עברו ובעידן שלנו יש מגוון ובחירה של מילויים ותוספות כדי הדמיון החופשית.

ניתן לכל ילד ציור של סופגנייה שבו ירשום:

- במה היית ממלא את הסופגנייה?
- למי היית נותן את הסופגנייה?
- את מי היית בוחר לשמח?

ניתן לכוון כי זה יכול להיות אדם קרוב, חבר, שכן או אדם מקרי פגש בסיטואציה שרצה לסייע.